

Бабай Сергій Володимирович

здобувач вищої освіти 1 курсу магістратури,
група М-ЮД-021, юридичний факультет,

Науковий керівник:

Головіна Ольга Володимирівна

канд. іст. наук, доцент,

доцент кафедри

соціально-гуманітарних дисциплін

(Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ)

ЗНАЧЕННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПІДГОТОВЦІ ЮРИСТІВ

За новим галузевим стандартом вищої освіти, введеним у дію з 2020 р., випускник магістерського рівня юридичної освіти повинен володіти компетентностями, що дозволяють здійснювати різні види діяльності: нормотворчу, правозастосовчу, експертно-консультаційну. Перелік результатів підготовки складають загальнокультурні і професійні компетентності, серед яких особливо виділяються ті, що забезпечують кооперативну комунікацію в сфері права. Відповідно до стандарту, випускник юридичного вузу повинен «розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права»; «повинен мати здатність приймати обґрунтовані рішення», «повинен мати здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності», «повинен мати здатність застосовувати сучасні методології науково-правових досліджень та застосовувати спеціальні методи досліджень у певних галузях юридичної науки» [1, с.6-8].

Якщо розглянути вимоги професійних стандартів в аспекті теорії комунікативних якостей мови, то стає очевидним, що для юридичної комунікації найбільш значущими виявляються правильність, точність, ясність, логічність мови. Необхідність реалізації цих вимог безпосередньо пов'язується зі збереженням авторитету суду, оскільки неправильне вживання юридичних термінів, наявність орфографічних чи пунктуаційних помилок, неточних формулювань та інші недоліки значно знижують якість документа, нерідко викликаючи тим самим неповагу до нього.

Робота над правильністю мови студента-юриста залишається пріоритетною завданням викладача ЗВО, оскільки і в письмовій, і в усній сферах комунікації регулярно зустрічаються порушення системно-мовних норм. У промові студентів-юристів регулярно порушуються лексичні норми, в тому числі вживання слова в невластивому йому значенні. На навчальних

заняттях студенти найчастіше не справляються з правкою текстів офіційно-ділового стилю. Пошук варіантів зазвичай завершується невдачею. Так, при роботі з прикладами «зазнав покарання» – «отримав покарання» варіант «поніс покарання» не зафіксовано. У зв'язку з тим що порушення стандартної сполучуваності є порушенням норм офіційно-ділового стилю, даний вид помилки є професійно неприпустимим.

Незнання лексичних норм в подальшому призводить до «казусів» при оформленні протоколів, які створюють студенти в період практики. Високі вимоги, що пред'являються до юридичної мови, яку відносять до сфері підвищеної мовної відповідальності, припускають тривалу системну роботу, спрямовану на розвиток мовної особистості студента юриста. У процесі навчання у ВНЗ важливо дати чітке уявлення про важкі зони мовного користування, сформулювати «культурну звичку» звернення до довідників і словників. Тим часом спеціальні довідкові видання для юристів, що відбивають реалізації норм літературної мови в текстах документів, відсутні, тому представляється особливо важливим формування мовних, зокрема, комунікативної, компетентностей майбутніх юристів, що має важливе значення для підготовки сучасного фахівця.

1. Стандарт вищої освіти України: другого (магістерського) рівень вищої освіти, галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» / Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2020 р. № 1053.

Бублік Сабіна, Лось Діана
здобувачки вищої освіти 1-го курсу,
група ЮД-046,
юридичний факультет,
Леонова Наталія Валеріївна
к. філол. н.,
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ

Національна свідомість – це сукупність поглядів і оцінок, думок і ставлення, що виражають зміст, рівень і особливості уявлень членів національно-етнічної спільності про свою історію, сучасний стан і майбутні перспективи свого розвитку, а також про своє місце серед інших аналогічних спільнот і характер взаємовідносин з ними.

Національна свідомість, як відомо, включає теоретичні, буденні, масові та елітні запозичені й асимільовані ідеї, настанови, прагнення, культурні